

ORGELCOMMISSIE
MARTURIAKERK.

Secretariaat: Witterstraat 123,
Assen.

Onderwerp: Orgel Marturiakerk.

GEMEENTE ASSEN INKOMEN - 1 MAART 1973 No. 102. Ard. <i>cr</i> Reg. No. -185418
--

Be
5 mrt. 1973
DEI
In handen van
burgemeester en
wethouders van
Assen.

Aan
de raad der gemeente Assen
Gemeentehuis
Assen.

+1050/
771017

Assen, 27 februari 1973.

Ruim 4 jaar geleden besloot de raad van de Gereformeerde Kerk te Assen tot aankoop van het monumentale van Gruisenorgel uit de Hed.Herv. Kerk te Heerenveen dat in 1972 geheel gerestaureerd werd opgebouwd in de Marturiakerk te Assen.

Dit 21 stemmend tellende orgel werd in 1790 gebouwd door de Friese orgelbouwer A. van Gruizen en geschonken aan de Herv. Gemeente van Heerenveen door Marta Kinneman van Scheltinga ter nagedachtenis aan haar man, Menno Coehoorn van Scheltinga, in leven Grietman van Schoterland.

Een grote restauratie vond plaats in 1861 door de bekende orgelbouwer L. van Dam, terwijl de laatste restauratie en opbouw in de Marturiakerk plaatsvond door de Groninger orgelbouwer Mense Ruiter.†/

De heer Ruiter is er in geslaagd dit waardevolle orgel in deze totaal andere ruimte weer op te bouwen en te maken tot een instrument dat zich qua samenstelling en klankkleur kan meten met andere bekende monumentale orgels in Nederland en waardoor het als concertinstrument bijzonder geschikt zou kunnen zijn.

Het is helaas zoals U wel bekend met de orgelcultuur in Drenthe en met name in Assen heel slecht gesteld. Niet verwonderlijk overigens omdat in Drenthe slechts sporadisch en in Assen tot voor kort in het geheel geen orgels voorkwamen, dae geschikt zijn voor orgelbespelingen door prominente toonkunstenaars, zulks in tegenstelling tot andere provincies c.q. provinciale hoofdsteden als Groningen, Zwolle, Arnhem, Utrecht, Haarlem enz. doch ook kleinere plaatsen als Bolsward, Sneek, Leens, Loppersum, Appingedam, Elburg enz. waar door de aanwezigheid van monumentale orgels een levendige orgelcultuur heerst.

Mede als gevolg van het muziekonderwijs op de scholen en de intrede van het elektronisch orgel in het gezin is de belangstelling voor de orgelcultuur in het algemeen en met name bij de jongeren stijgende. Een en ander is duidelijk merkbaar aan de jaarlijks stijgende bezoekcijfers bij orgelconcerten.

Zoals reeds gesteld zou het Marturiakerkorgel als concertorgel bijzonder geschikt kunnen zijn. De moeilijkheid is echter dat het orgel niet over een zgn. "vrij pedaal" beschikt, waardoor het in de huidige staat als concertorgel slechts voor een beperkt orgelrepertoire gebruikt kan worden.

Onze commissie heeft thans plannen ontwikkeld om het orgel als volwaardig concertinstrument geschikt te maken door het van een vrij pedaal van 9 stemmen te voorzien. De kosten hiervan bedragen f 55.000.--. Aangezien de kerkelijke gemeente reeds de aankoop- en restauratiekosten van het orgel voor zijn rekening heeft genomen is het mede in verband met zijn financiële positie slechts mogelijk een deel van deze kosten van afbouw voor eigen rekening te nemen.

Hierbij komt nog dat strikt voor de kerkelijke eredienst slechts met een deel van de geplande 9 stemmen zou kunnen worden volstaan.

Juist door er een grotere uitbreiding aan te geven dan de stemmen welke noodzakelijk zijn voor de gemeentezang kan een orgel worden verkregen waarop uitvoering van het totale orgelrepertoire mogelijk is.

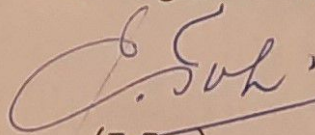
In de totale kosten van afbouw zal van kerkelijke zijde een financiële bijdrage van f 30.000.-- kunnen worden verleend.

Tegen de achtergrond van ons streven zoals hiervoren uiteengezet dit waardevolle instrument in ons culturele leven een functie geven, neemt onze commissie bij deze de vrijheid U te verzoeken in het nog ontbrekende deel een bijdrage te verlenen van f 15.000.--.

Een soortgelijk verzoeken hebben wij aan de Provinciale Staten van Drenthe en het Anjerfonds Drenthe gericht om een bijdrage van elk f 5.000.- beschikbaar te stellen.

Gaarne spreken wij de hoop uit dat met behulp van Uw bijdrage het orgel van de Marturiakerk een waardevolle functie in het culturele leven van de provincie en de plaats Assen mag vervullen. Daarbij ligt het in ons voornemen om te komen tot de instelling van een zo breed mogelijk samengesteld comité, dat de jaarlijkse organisatie van een aantal orgel- c.q. kerkconcerten op zich zal nemen.

De orgelcommissie van de Marturiakerk,

, Voorzitter.

(E.Top)

, Secretaris.

(S.Buma)

